

Augustus 2024

de Craenkoerier

Voorzitter:
Annette van Raaij
06-29 51 09 31
a.van.raaij@telfortglasvezel.nl

Secretaris:
Ilva van Bommel
06-22 71 19 52
ilva@bommelandt.nl

Penningmeester:
Clasina de Wit
clasinadewit@live.nl

Verenigingsgebouw:
De Kroenekraan
Van Schoonvorstlaan 11
Soerendonck

Beheer Verenigingsgebouw:
Harrie Ruyten
06-48 42 84 20
ruytenhc@xs4all.nl

Webmaster IVN Cranendonck
Jan Alders
janalders05@gmail.com

Redactie Craenkoerier:
Monique v.d.
Konijnenburg
06-46 08 28 86
moniquevdko@hotmail.com

Werkgroepen
Schoolgidsen Budel:
Ria Rijkers
0495-493420
crijkers705@gmail.com

Schoolgidsen Maarheeze:
Maria Bles
0495-591999
blesmaria@kpnplanet.nl

Uilen- en vogelwerkgroep:
Tjabine Guntlisbergen
06-23 55 89 16
vogelsincranendonck@outlook.com

Wandelwerkgroep:
Wiel Zentjens
06-57425661
w.zentjens@chello.nl

Cursuswerkgroep:
Wiel Zentjens
06-57425661
w.zentjens@chello.nl

Tuinwerkgroep:
Toon van Seggelen
06-23 39 51 43
a.seggelen50@gmail.com

Waar vind je ons verenigingsblad?
www.IVN.nl

Afdelingen/ Noord Brabant/Cranendonck/Natuurinfo/Afdelingsblad

INHOUD

VAN DE BESTUURSTAFEL

Voorwoord voorzitter	4
WIJ HETEN WELKOM	5
BEDANKAVOND	5
40 JARIG BESTAAN	5
VACATURE	5
BLOEMENWANDELING	6
Cranendoncks bos en Buulderbroek	7
Wandeling omgeving Belevingstuin	10
Nachtzwaluwwandeling	11
UILEN- EN VOGELWERKGROEP	13
Een nat seizoen	13
Oproep Brabants Landschap	14
Een bijzondere gastgever	15
VLEERMUIZEN	16
SCHOOLGIDSEN	18
PLANTEN EN DIEREN UITGELICHT	18
De vos	18
De Veldkrekel	19
Nederland weer ontdekt	20
Varens	23
DE BELEVINGSTUIN	24
SLOOTJESDAG	25
MAAI MEI NIET	26
BLIJ MET ZEVENBLAD ?	28
IVN-ACTIVITEITEN	29
Tentoonstellingen	29
Heidewandeling	29
Herfstwandeling	30
DANK en einde inzending datum	30

VAN DE BESTUURSTAFEL

We zijn als bestuur inmiddels goed op dreef met de nieuwe penningmeester Clasina de Wit. Ze heeft haar taken volop opgepakt en voor jullie als leden is dit te merken doordat jullie sinds de jaarvergadering onze berichten via haar krijgen. Het ledenbestand moet in handen zijn van één persoon in het kader van de privacywetgeving.

De lente en zomer van dit jaar verlopen niet zoals we gewend zijn. Veel regen, lagere temperaturen. Ook in onze belevingstuin zien we de gevolgen. De tuin bleef lang erg nat en Toon (coördinator van de belevingstuin) heeft allerlei inspanningen gedaan om de waterafvoer zoveel mogelijk naar de beek te krijgen. Ook de gemeente heeft hard meegedacht om dit voor elkaar te krijgen. Alle inspanningen hebben verbeteringen opgeleverd.

De tuinwerkgroep gaat dapper elke vrijdag weer aan de slag om het geheel zoveel goed mogelijk te onderhouden. Ze blijven zoeken naar het evenwicht voor droge tijden en natte tijden. En nog steeds is het een prachtige tuin die door menigeen wordt bezocht. Het is fijn te merken dat deze openbare tuin door vele mensen wordt bezocht en gewaardeerd.

De Avondvierdaagse van Maarheeze komt al een aantal jaren door de belevingstuin, zo ook dit jaar op 30 mei. En ook toen waren er nog natte plekken. Het was heel mooi om te zien dat de kinderen kwamen aan rennen en meteen het blotevoeten pad namen, ze voelden zich niet gehinderd door de natte plekken!

Daarnaast was er ook veel interesse voor de verschillende waterdiertjes die door Jim waren verzameld in glazen bakken. Maria en Jim gaven toelichting op deze waterdiertjes. Prachtig om te ervaren dat zowel ouders als kinderen hier veel belangstelling voor hadden. Door de inzet van onze vrijwilligers kunnen we welke keer weer mooie dingen realiseren. Het maakt niet uit of iemand eenmalig de bijdrage levert of veel uren beschikbaar is, het geheel maakt dat het allemaal lukt! De waardering voor alle vrijwilligers hebben we vormgegeven in een bedank-avond op 5 juli.

Het was een prettige en ontspannen treffen met elkaar, onder het genot van een drankje en een heerlijk buffet in ons prachtige Honk op de Baronie van Cranendonck. Namens het bestuur,

Annette van Raaij, voorzitter IVN Cranendonck.

WIJ HETEN WELKOM

- Freddy Dam, als lid
- Marieke Boelen en Inge den Hollander, als schoolgidsen

BEDANKAVOND

5 juli werd er weer de traditionele bedankavond voor de vrijwilligers gehouden.

Vrijwilligers die al dan niet incidenteel of als coördinator van een van de werkgroepen, zich toch elke keer weer inzetten om de natuur dichterbij het publiek te brengen en de vereniging levend te houden.

Hoewel de opkomst lager was dan verwacht, zaten er toch zo'n 30 vrijwilligers verdeeld over drie groepen in het gezellige IVN-honk te kletsen, te lachen en bij te praten.

Koffie, thee en koek waren aanwezig en met wat later op de avond wijn, bier, fris en heerlijke (warme) hapjes en salades met stokbrood. Samen hebben we opgeruimd en afgewassen. Het was een gezellige avond! Bedankt voor de organisatie en tot een volgende keer.

Monique van de Konijnenburg

In 2025 vieren we het 40-jarig bestaan van IVN Cranendonck.

Dit jubileumjaar willen we vieren.

Vandaar onze zoektocht naar leuke anekdotes, verhalen, foto's. ..

Die zullen er vast en zeker zijn!

Met jullie verhalen gaan we kijken of we een mooie jubileumuitgave kunnen maken.

Vandaar deze oproep. Ik ben benieuwd! moniquevdko@hotmail.com

VACATURE

TUINCOORDINATOR IVN CRANENDONCK

Het IVN Cranendonck is (met ingang van maart 2025) op zoek naar een tuincoördinator voor de belevingstuin van IVN Cranendonck

Zijn/haar taken bestaan hoofdzakelijk uit het aansturen van een groep enthousiaste (IVN) tuinmedewerkers, die op vrijdagmorgen van maart tot half november in de Belevingstuin actief zijn.

Verder is hij/zij contactpersoon voor het hoofd van de plantsoenendienst van de gemeente Cranendonck (Jos Hendriks). Dit gaat dan om werkzaamheden, die de IVN-tuinlieden niet kunnen verrichten, zoals het opknappen van de waterpoel.

Ook zorgt hij/zij voor het maaien van het grasveld. Niet met de hand, maar met een accu-grasmaaier, daar waar de gemeente met de grote maaimachine niet bij kan.

Daarnaast heeft hij/zij een tweemaandelijks overleg met de coördinatoren van de andere werkgroepen en het bestuur van IVN Cranendonck over de stand van zaken en plannen.

Je hoeft geen grote plantenkennis te hebben, maar wel feeling en groene vingers.

Inlichtingen: Toon van Seggelen (a.seggelen@upcmail.nl)
of bij het bestuur van IVN Cranendonck (a.van.raaij@telfortglasvezel.nl)

BLOEMENWANDELING CRANENDONCKSE BOS EN BUULDERBROEK 22 mei

Nog maar een klein uurtje voordat de wandeling van start zou gaan, was de lucht donker en viel er de zoveelste regenbui. Maar na die bui was het dan toch echt afgelopen en kwam de zon royaal tevoorschijn.

Met de gidsen liep een groepje van 7 personen door het Cranendonckse bos en de Buulderbroek.

Het Cranendonckse bos is een elzenbroekbos. Een broek is een permanent nat en af en toe overstroomd stuk bos. Met name elzen en wilgen groeien hier goed. Zij horen het gehele jaar met de “voeten” in het water te staan. Het broek ligt in het natte beekdal van de Buulder Aa. Het water komt via kwel naar boven, wat te zien is aan het hiervoor karakteristiek ijzerhoudend bruine water. De vegetatie wordt bepaald door de hoge waterstand.

Elke wandelaar deed zijn best de naam van een bloem of struik te noemen. Met boekje of app in de hand, maar gelukkig met genoeg gidsen om ons te corrigeren en het verhaal bij de plant te vertellen.

Gele lis - *Iris pseudacorus*

Een opvallende oeverplant, die we ook vaak in vijvers aantreffen is de Gele lis, *Iris pseudacorus*. De rechtopstaande planten hebben lange smalle, zogenaamde zwaardvormige bladeren en tijdens de bloei in het voorjaar prachtige grote gele bloemen. De vorm van de bloemen is heel opmerkelijk. Ze hebben drie naar buiten gebogen en drie rechtopstaande bloemdekbladen. De bestuiving gebeurt door onder andere hommels en zweefvliegen.

Kleine ratelaar - *Rhinanthus minor*

Ratelaars herken je aan de tweezijdig symmetrische bloemen met opgeblazen kelken. De bloemen zijn tweelippig en de kleur van de kroonbladen is geel. De planten hebben vierkante stengels en een penwortel, waarmee ze aantakken op de wortels van grassen en als een halfparasiet leven. Kleine ratelaar heeft geen behaarde kelk en de stengelbladeren zijn langwerpig tot lancetvormig. Het lijken wel tweeënige driehoeken met een kleine basis.

Rode kornoelje - *Cornus sanguinea*

In onze struiken en bosranden vind je vaak exemplaren van de Rode kornoelje, *Cornus sanguinea* L.. Vooral tijdens de bloei valt de struik op door de schermvormige bloeiwijzen van roomwitte bloemetjes. Later als de vruchten zijn uitgegroeid, herken je de struik aan de blauwzwarte bessen naar binnen waardoor ze de bladrand niet bereiken.

De bovenstaande informatieve tekst komt van een interessante website. Hij is erg leerzaam en geeft veel informatie over bloemen en planten. De moeite waard om eens te gaan kijken en nog eens na te lezen over wat de gidsen ons vertelden. www.floranederland.nl

Basterd klaver

Witte klaver

Paarse klaver

Bij de witte en paarse klaver zien we de drie v-vormige verkleuringen op het blad. De V's van Voeder Voor Vee. (Als ezelsbruggetje te onthouden, zegt Toon.)

De verkleuring is een verschil tussen de witte / paarse en de Basterd klaver, maar er zijn er meerdere. De Basterd klaver is echter geen kruising tussen de witte en paarse klaver, zo lees ik op internet.

Ik vermoed dat het de Akkerhommel niet veel zal uitmaken, als hij maar bij de nectar kan.

We wandelen verder richting Buulderbroek. Ook Buulderbroek is een gebied met veel water, de naam zegt het al. Dit is het waterwingebied van Cranendonck waar drinkwater wordt opgepompt, gezuiverd en door de leidingen naar de inwoners wordt gebracht. Hier ontdekt een van de wandelaars de Gevlekte Orchis. Deze bloem is een orchidee en staat op de lijst van zeldzame planten.

Dan komen we uit bij het Immenhof, een bijen en bloementuin. Immen is het oude woord voor bijen. Het Immenhof is de drachtplantentuin van de bijenhoudervereniging 't Wilgenroosje. In deze tuin staan ongeveer 600 verschillende soorten drachtplanten, waar bijen en andere insecten hun nectar en stuifmeel halen.

Lijsterbesspirea

De tuin is onderverdeeld in diverse thematuintjes, zoals een siertuin, een rotstuin, een heidetuin en een kruidentuin. Er is onder andere een bijenhal, een insectenmuur voor solitaire (alleen levende) bijen en wespen en een paddenpoel. Er zitten ook veel verschillende soorten vogels onder andere de wielewaal, fitis, tjiftjaf, heggemus, roodborst en winterkoning. [Home - Cranendonck \(ivn.nl\)](http://Home-Cranendonck(ivn.nl))

Ook hier prachtige planten en bloemen. Geschikt voor het vochtige gebied en als drachtplant voor de bijen. Het was weer een ontspannende, informatieve wandeling. Dank aan de gidsen!

Monique van de Konijnenburg

BLOEMENWANDELING 2 juni

Als je gaat wandelen, dan kijk je ook even naar de weersverwachting. Gelukkig was het alleen maar bewolkt. Onder hoede van de IVN-gidsen gingen we met zo'n 10 wandelaars op pad.

De start was bij het kasteel *Cranendonck*.

Vandaaruit gingen we naar de IVN-belevingstuin. Afgezien van een wat hoger gelegen gedeelte, was het een natte, treurige boel. Veel stukken tuin stonden onder water of waren zo zompig en doornat, dat een groot aantal planten het voor gezien hadden of maar langzaam met hun groei op gang kwamen.

Toch was er ook nog genoeg te benoemen. Zoveel te ontdekken, als je rustig wandelt en goed rondkijkt. De gidsen wezen ons erop en vertelden de namen van de planten, vaak ook nog met de Latijnse naam.

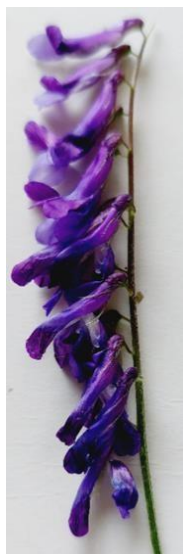
Om de plant goed te blijven herkennen, vertelden de gidsen vaak een anekdote of kenmerk van de plant, die als ezelsbruggetje ging functioneren voor het onthouden. Hier een paar voorbeelden.

Prikneus (Lychnis coronaria)

Een min of meer vaste plant met felroze bloemen.

De prikneus dankt haar naam aan de pinnetjes in het midden van de bloem. De gids duwde de bloem tegen haar neus, wij dus ook!
En ja, net een klein speldenprikje!

Of de Vogelwikkje. (Vicea Cracca, www.floranederland.nl)

Een paars gebloemd plantje, dat zich met ranken tussen andere planten omhoog werkt.

Je kent hem vast wel.

“Als je goed kijkt”, zei de gids, “dan zie je aan het steeltje een rij vogeltjes zitten. Met hun snauwtjes houden ze zich vast aan het steeltje!”

De *Vlierbes*. Een mooie, vrij grote struik. De bloemen en de bessen van deze struik zijn eetbaar.

Eetbaar, maar dan moeten ze wel eerst gekookt worden!!!

Van de bessen wordt jam en sap (siroop) gemaakt. De Flierefluiter kreeg ook zijn of haar naam van de Vlierbes. Van de takjes kun je nl. mooie fluitjes maken.

En zo wandelden we al pratend en luisterend verder, tot we bij een weiland kwamen vol grote onbekende planten. Het bleek *Cichorei* (Cichorium) te zijn.

Wilde cichorei is een in Nederland inheemse wilde plant.

We kennen Cichorei van de witlof en de Cichoreikoffie. Cichorei heeft een bloedzuiverende werking is lever herstellend en vocht afdrijvend.

Cichorei is niet alleen maar goed voor de mens, maar zo vertelde boer Lievenoogen die meeliep met de wandelclub, dat hij de Cichorei gezaaid had om als voedselveld te dienen voor zijn Limousin koeien. Een deel om op te eten en een deel om te vertrappen en zo als groenbemester de grond te verbeteren.

En met dit verhaal eindigen we onze wandeling.

Wandelingen, georganiseerd door de wandelwerkgroep van het IVN, die altijd weer zeer de moeite waard zijn!

Monique van de Konijnenburg

BUITENGEWONE NACHTZWALUWWANDELING

Als zelfs vogelexpert Wil Beeren zegt dat we een bijzondere avond hebben gehad, dan hebben we écht wat beleefd!

We gaan terug naar vrijdagavond

7 juni. Tijdens onze jaarlijkse nachtzwaluwwandeling, vond dit bijzondere moment plaats op de heide in De Pan Maarheeze.

We waren met 6 enthousiastelingen en dat het een veelbelovend avond kon gaan worden bleek wel, omdat we rond 22:00 de zang hoorden!

Een typisch verrekend 'mechanische' geratel, van wel 4 mannetjes nachtzwaluwen vanuit het naaldbos rondom de heide, nog niet wetende wat we even later zouden beleven.

De heide of een zandverstuiving is een ideale habitat waar ze overdag slapen of broeden om vanaf schemertijd op zoek te gaan naar voedsel op de open of halfopen ruimte.

Als schemer actieve vogelsoort voeden ze zich met grote insecten zoals nachtvlinders, libellen en meikevers. Ze zijn in Nederland vooral aanwezig in Brabant, de Veluwe en in Vlaanderen en de Limburgse Kempen.

We hadden ons opgesteld op de heide in de nabijheid van wat halfhoge bomen en tijdens het luisteren naar hun roepen, in afwachting van hun komst, vertelde Wil interessante verhalen en ervaringen over deze mysterieuze vogelsoort.

Maar dan! Zie ik nou een vleermuis, zo laag scherend over de heide? En snel daarna; een torenvalk? “Nu

opletten”, moedigt Wil ons aan “én stil zijn!” waarna plots uit het niets in de schemer drie nachtzwaluwen verschijnen die rondom de halfhoge boom vliegen.

Een koppel, strijkt neer op het zandpad, op 20 meter van ons vandaan. Man vertrekt na een paar seconden, maar vrouw blijft zéker een minuut lang op de warme grond liggen. Opwarmen van de frisse avond.

Gebiologeerd kijken we door onze verrekijker om de vogel van héél dichtbij te mogen bewonderen; een kruising tussen een draaihals en torenvalk. Ze vloog weg, ons in een verrukte toestand achterlatend.

Mooier dan dit kunnen we het niet krijgen, althans zo leek het, maar na enige tijd wachten en we kort een lokroep lieten horen, vloog het mannetje op 2 meter afstand naar ons toe.

Biddend als een torenvalk en fladderend als een vlinder, een prachtig en sierlijk silhouet, om daarna neer te strijken op een tak om en vanuit menselijk perspectief, te melden dat we in zijn territorium stonden. Met grote dankbaarheid vertrokken we.

Tjabine Guntlisbergen

TIP

Ik heb het altijd betreurd dat ik zo weinig vogels aan hun zang herkende. Bovendien hoor je ze wel, maar zie je ze minder. Helpt ook niet écht. Tot ik een aantal herkennings-app's vond op Internet. Nu heb ik 'birdNET' op m'n iPhone en weet meteen wie ik hoor! Leerzaam en leuk.

Frits van Dijk

WAT VERTELT DIT NAT, NATTER, NATST SEIZOEN ONS?

Wat hebben de ouders en hun jongen veel regen moeten trotseren!

Een nat en onstuimig voorjaar met als positief gevolg dat tuinen en bossen overweldigend groeiden, zeker als de zon ze extra energie gaf.

Een bedroevender gevolg gaf het echter voor vogels, die bijvoorbeeld hoog op open nesten broeden zoals buizersds, eksters, ganzen, zeearenden of de ooievaars. Die hebben dit voorjaar zware tijden gehad, met het verlies van hun jongen.

De nog prille leventjes kunnen relatief lang schuilen onder moeders vleugels, die waterafstotende zijn, maar zodra moeder of vader zelf ook erg nat blijven, het nest doordrenkt is en de jongen niet meer

opgewarmd kunnen worden, kunnen ze vaak niet overleven. Dit in combinatie met een minder groot prooiaanvoer is funest voor de toch al wat zwakke vogeltjes. Prooien zoals insecten en muizen schuilen zelf ook!

Vruchten, bessen, granen, die te weinig voedzaam zonlicht krijgen veroorzaken een tekort aan bouwstoffen en energie voor hun kroost, maar ook voor de ouders zelf.

De wormen en naaktslakken (vol proteïne) zijn er wel in overvloed.

Dat een broedperiode ware topsport is mag duidelijk zijn, met als bijkomende factor de dreiging om zélf gegeten te worden en bovendien (het zal ons niet verbazen), de verstoringen door de mens.

Dit jaar hadden de akker- en weidevogels (grutto, kievit, scholekster) vanwege het niet kunnen berijden van de akkers tijdens het broeden, meer kans op succes.

Door het uitstel werden nesten niet vernietigd en konden de jongen ongestoord hun gang gaan, zonder geplet te worden door de machines.

Bij 'onze' uilen zagen we een bijzonder verloop, zowel in broedproces als in het uitkomen van de eieren. En daarmee bedoel ik de uiteenlopende resultaten van gebied tot gebied in één gemeente.

Daar waar sommige uiltjes al vlieg vlugge jong hadden, moest de ander nog beginnen en waar sommigen 1 of 2 eitjes hadden, had de ander er al 5 of 6!

Dit kan een gevolg zijn van hun voedselrijke of minder voedselrijke biotoop of bijvoorbeeld de ervarenheid van de ouders. Maar zo'n extreme verschillen zijn opmerkelijk!

Over het algemeen leek het seizoen voortvarend te beginnen. Dat de vogels beter dan alle technologie bij elkaar weten hoeveel jongen ze kunnen grootbrengen, bewijst wel dat ze ondanks het aantal gelegde eieren heel nauwkeurig weten dat er bijvoorbeeld van de 5 eitjes maar 2 uitkomen, zodat zij in ieder geval sterk genoeg de wereld gaan verkennen én op hun beurt weer zorgen voor nakomelingen.

Een ander opmerkelijk gebeuren is dat sinds de oprichting van de vogelwerkgroep in 1986 wegens te natte omstandigheden in het gebied Broekkant, tussen Immenhof en Brabant Water, niet gecontroleerd is.

De zangvogelnestkastjes en bosuilenkast waren niet of zeer moeizaam bereikbaar.

Resultaten van alle inventarisaties (zangvogels, bos-, kerk- en steenuilen en torenvalken) zal in de volgende Craenkoerier bekend gemaakt worden.

Tjabine Guntlisbergen

OPROEP BRABANTS LANDSCHAP

Brabants Landschap is op zoek naar ERFSCANNERS.

Sinds dit jaar is onze gemeente aangesloten bij *ErvenPlus 4.0*, een Brabant-breed project voor biotoopverbetering op kleine schaal voor erfbewonende soorten zoals zwaluw, mus, uil. Inmiddels hebben zich 11 erfeigenaren opgegeven.

Enige ervaring en inzicht wordt gevraagd om te beoordelen waar welke mogelijkheden er zijn en bovenal waar kansen liggen op een erf.

- Beoordelen welke beplanting te plaatsen voor de mus.
- Heeft het ophangen van vleermuizen nestkasten nut?
- Als er roofvogels aanwezig zijn waar een muizenruiter te plaatsen?
- Te 'nette' of verharde erven veranderen in een gevarieerdere omgeving.

Uitdagend is het zeker en het enthousiasme kan bepalend zijn. Bovendien is dit niet voor niets, want er staat een vriendelijke vergoeding tegenover die gestort zal worden in onze verenigingskas.

Aanmelden via Lisa van den Biggelaar: lvandenbiggelaar@brabantslandschap.nl

Meer informatie: <https://www.brabantslandschap.nl/projecten/ervenplus/>

EEN BIJZONDERE GASTGEVER

Als we het over een bijzondere gastgever voor de uiltjes hebben bedoelen we een bijzondere gastgever voor de uilen- en vogelwerkgroep. Staat gastvrijheid centraal voor de uiltjes geldt dit ook heel zeker voor ons als vogel werkgroep.

We verplaatsen ons even naar de Keunenhoek 9 in Budel; de boerderij van Petra en Toon Slenders. Er werd vooraf door ons een dag uitgekozen om de kerkuilennestkast te gaan controleren maar dan wel met grote voorkeur vóór de middag want koffiedrinken was verplicht, dat wisten we op voorhand, en als we hun boerderij binnenstapten waren we gelijk aan het begin van de vorige eeuw.

De kenner wist ook dat je moest bukken bij de ingang want anders was een helm verplicht.

De pruttelende koffiepote deed me denken aan mijn tijd vroeger op de boerderij op 'de Schorik' en het gevoel van de gastvrijheid was alom aanwezig.

Een ongekende ervaring want we zaten ook echt in de jaren 50 van de vorige eeuw. Petra kende die eeuw als geen ander en zo vulde ze het hele uur met de prachtigste verhalen.

Ze was ook altijd vereerd met ons bezoek en als we wilden opstaan werd dit vaak onderbroken door weer een nieuw verhaal.

In mijn allerlaatste bezoek was het toch duidelijk dat de leeftijd en het geheugen haar in de steek liet en het noemen van mijn naam niet meer voldoende was om me te herkennen, maar zodra ik de naam van mijn ouders noemde op de Schoordijk van Joan en Marie kwam meteen het antwoord: “Now wiet ig wie da gi ziet gaot ff zitte da we wa burten en gi komt vur de ulkus!”

Petra Slenders onze oudste gastgever

Ging Petra in het verleden nog wel eens mee naar de schuur, waar de kerkuilenkast hangt, dan gaat dat helaas nu niet meer. Gelukkig is er een prachtige herinnering op beeld vastgelegd uit 2022 tijdens het ringen van de jonge kerkuiltjes. “Maag ig un ulke vaasthauwe?” Wel voorzichtig Petra niet te hard tegen je aan drukken was het advies en meteen kwam ook de vraag: “Wa is da un moij ulke maag ig da ulke meijnéme?”

Dit zijn momenten die we koesteren en dat extra uurtje investeren op dit adres was ook voor ons een eer en belevenis. De 15 jaren dat we daar als vogelwerkgroep welkom waren en mochten aanschuiven zal iedereen zich blijven herinneren, We zijn de familie zeer dankbaar dat ze afgelopen 15 jaar 10 jonge kerkuilen hebben ondergebracht op hun voedselrijke erf en dit seizoen ..?.. uiltjes erbij.

Harrie Duisters en Harrie Hegge

HET VLEERMUISJE

Op een avond laat zat ik in een makkelijke stoel naar de TV te kijken, toen er iets langs mijn hoofd zoefde. Ik keek rond, maar zag niks. Even later weer.

En toen zag ik het: een vleermuisje maakte een geruisloos rondje door de kamer, landde boven aan een gordijn en verdween onder de kap. Mooi, maar als ik het diertje niet naar buiten kreeg zou het verhongeren.

Of verdorsten, reden waarom ik voortaan wat water in de gootsteen van onze halfopen keuken liet staan.

Ook zette ik een doorzichtig doosje met een kartonnetje klaar om hem te vangen, mocht de gelegenheid zich voordoen. Nou, dat gebeurde niet. Dan maar iedere avond laat een aantal deuren/ramen naar buiten open zetten. Het bleef bij rondjes draaien, maar het ging niet naar buiten. Weken verstreken! Onze bezorgdheid nam toe.

Toen, op zekere avond, gebeurde er iets wat ons versteld deed staan. We stonden bij ons aanrecht, het vleermuisje vloog de keuken binnen en streek neer in de gootsteenbak. Het dronk van het beetje water dat er nog was. Bleef zitten en KEEK NAAR ONS! Daar sta je dan, met zo'n schuw nachtdiertje. We spraken er tegen en het bleef zitten. VROEG HET OM HULP?

Ik pakte het doorzichtige doosje en het verroerde zich niet toen ik het over hem heen plaatste. Het werkte mee toen ik het kartonnetje er voorzichtig onder schoof. Zo kon ik er mee naar buiten, de duisternis in. Buiten tilde ik het doosje op.

Het bleef nog even zitten en keek weer naar mij! Toen snuffelde het even aan mijn hand, sloeg z'n vleugels uit en verdween in de nacht.

Het was een heerlijk gevoel het diertje behouden te hebben. En de manier waarop zal ik nooit vergeten.

Frits van Dijk

GOEDE MIDDAG

Deze morgen om 10.13 uur een reddingactie uitgevoerd op de van Ginnekestraat in Budel en in de wc-pot gedoken om een vleermuis te redden. Telefoontje van Wil dat er een familie in paniek was, omdat er een "Vleermuis" aan het zwemmen was in de WC pot!

Dus de fiets op en in de pot gedoken, met een paar stevige werkhandschoenen en de vleermuis gered.

Hij was door de ventilatieopening naar binnen gevlogen en in het privé zwembadje gevallen.

Buiten tegen een boom aangezet en ze kroop meteen de schaduw in aan de achterkant en zal daar wel opdrogen en bekomen van dit avontuurtje.

Moet nu waarschijnlijk zijn „sonar, weer resetten want ze / hij heeft toch even de verkeerde afslag genomen. Hopelijk deze nacht weer op muggenjacht.

Groet: Ambulance medewerker Harrie

SCHOOLGIDSEN BUDEL

De wandelingen van het project Wegen in de natuur zijn achter de rug. Diverse enthousiaste groepen zijn in het Cranendonckse bos rond de Immenhof rondgeleid op zoek naar alles wat er momenteel leeft in de natuur.

In de bijtuin werd een zadenspel gespeeld en het bijenspel dat in de Immenhof staat werd ook goed gebruikt. Helaas had uiteindelijk ook de WereldWijzer (Budel-Schoot) zich afgemeld. Ria Rijkers

SCHOOLGIDSEN MAARHEEZE

Ook de schoolgidsen Maarheeze hebben afgelopen 2 weken 4 wandelingen gelopen met het project Wegen in de Natuur. Met OBS De Ontdekking en St Joan Soerendonk. (De Stapsteen en 't Lange Gastel deden helaas niet mee). 55 kinderen hebben er in totaal gewandeld met 11 schoolgidsen. Er hebben zich twee nieuwe schoolgidsen gemeld. Marieke Boelen en Inge den Hollander. Maria Bles

DE VOS

Iedereen kent de vos, met zijn roodbruine vacht, slanke snuit, rechtopstaande puntoren, borstelige staart en sluwe blik.

Toch zullen niet veel mensen de rode rover al op een wandeltocht in de vrije natuur gespot hebben. Vossen leven namelijk wat teruggetrokken en komen vooral 's nachts

tevoorschijn. Maar met wat geluk kunnen we in het vroege voorjaar de welpen overdag buiten hun burcht zien spelen. Winter betekent paartijd voor vossen. In de periode van december tot eind februari, ook wel de ranstijd genoemd, zijn deze dieren vocaler dan anders – hoewel ze zo'n 28 verschillende soorten geluiden kunnen produceren. Met name de wijfjesvos, de zogeheten moervos, kan tijdens de voortplantingsperiode 's nachts luid gillen.

Ze maakt een geluid dat doet denken aan schreeuwende mensen. In het donker kan dat blijkbaar zo angstaanjagend zijn dat mensen weleens de politie inschakelen.

Mannetjesvossen, oftewel rekels, laten zich juist lokken door de luide gil. En zodra een rekel één moertje ontdekt heeft, wijkt hij geen moment meer van haar zijde. Zo kan hij mogelijke concurrenten weren, en wees maar zeker dat het daarbij soms tot pittige schermutselingen komt. Bovendien is de moervos gedurende de paar weken dat ze loops is, maar enkele dagen bereid tot paring. Dus ja, de rekel moet dan wel bij de les blijven...

Eind maart of begin april worden de welpen geboren. De moeder zondert zich daarvoor een paar dagen af in een burcht, een ondergronds hol met verschillende ingangen. Soms doet zo'n burcht zelfs dienst als twee-onder-een-kapwoning waarin ook dassen leven.

Gevonden in blad buitenleven *Tekst en foto's Edwin Giesbers, ingezonden door Jos van Velthoven*

DE VELDKREKEL

De veldkrekel, *Gryllus campestris*, is een prachtig groot insect: glimmend zwart met gele en rode accenten. Het is voor de meesten een ongeziene sfeermaker. Wie in mei op een heideveld zijn hond uitlaat zal zich niet realiseren dat het verdragende kri-kri-kri-kri afkomstig is van dit dier.

Mannelijke veldkrekels leven in een holletje en als ze in de stemming zijn gaan ze op een platform voor hun holletje zitten, steken hun vleugels omhoog en wrijven ze over elkaar: kri-kri-kri-kri ...Hoewel ze meer dan 2 cm groot kunnen

zijn, is het een uitdaging om een veldkrekel te zien te krijgen. Ze horen je van verre aankomen. Je hoort dan eerst de klik van het dichtklappen van de vleugels en dan schieten ze snel in hun holletje. Maar geduld wordt beloond, als je een kwartiertje wacht dan komen ze weer naar buiten en zie je ze de vleugels over elkaar wrijven. Wie geen geduld heeft kan ook een trucje toepassen. Als je een krekel zijn hol ziet binnenschieten kun je ze er met een grassprietje uit plagen.

Dan kun je ze even goed bekijken. Laat hem daarna natuurlijk weer rustig terug in het holletje.

Veel mensen schelden de grote groene sabelsprinkhaan, *Tettigonia viridissima*, uit voor krekel. Als je in de zomer een lang aanhoudend geluid in de stad hoort, dan is het ongetwijfeld een grote groene sabelsprinkhaan. Als je twijfelt, probeer het geluid dan na te fluiten. Bij het melodieuze geluid van een krekel lukt dat, bij de grote groene sabelsprinkhaan niet. Vroeger was de veldkrekel overal op de zandgronden algemeen, ook in landbouwgebied. Nu is de veldkrekel teruggedrongen tot grotere heidegebieden.

De soort staat symbool voor het enorme biodiversiteitsverlies op het platteland. Waar vroeger de veldleeuwerik en de veldkrekel samen de sfeer bepaalden in weilanden en akkers is het nu akelig stil.

Gelukkig geldt dat niet voor onze omgeving, op onze heidevelden in Cranendonck is de veldkrekel nog volop te horen en te zien. Op onze heidewandeling in augustus zullen we daar zeker aandacht aan besteden!!

Wiel Zentjens <https://insectvanhetjaar.org/https://insectvanhetjaar.org/>

NEDERLAND WEER ONTDEKT

Veel vaste bewoners van Nederland waren midden vorige eeuw verdwenen zoals de bever, de otter, en zo ook de wolf, maar bij enkele natuurorganisaties en werkgroepen stond herintroduceren op de agenda. De bever en de otter waren vaste bewoners van dit waterrijk Nederland, maar hun vacht werd hun noodlottig en in 1826 werd de laatste bever hiervoor gedood.

De bever

In 1988 gaf minister Baks toestemming om enkele bevers, afkomstig uit het Elbe gebied in Duitsland, uit te zetten in de Biesbosch.

Bevers hebben ieder jaar gemiddeld 3 jongen en de huidige stand van de bevers in nationaal park de Biesbosch wordt nu geschat op een 300 stuks.

In heel Nederland wordt hun populatie geschat op 3500 stuks. Maar ze zijn ook heel goed vertegenwoordigd in andere gebieden zoals de Weerribben. Alle dieren in onze vrije natuur hebben allemaal zo zijn voor en nadeel.

De bever staat bekend om zijn burchten en in het gangen graven in de dijken en door deze graafschade is er een groot risico voor de waterveiligheid. Maar ook het voordeel van de bever burchten is bekend, omdat ze het water langer vasthouden in de grote en kleinere beken. Hun geknaag zorgt voor openplekken in het bos, wat weer variatie in de begroeiing brengt en volgens onze boswachters zijn de bevers daarom ook een aanwinst voor de natuur.

De otter

Zo is ook de otter weer geherintroduceerd in Nederland begin deze eeuw. Eind jaren 80 was de otter verdwenen uit onze wateren en de reden was watervervuiling. Het leefgebied werd steeds kleiner en het oversteken van de drukke wegen werd de otter ook fataal.

De herintroductie in 2002 van 31 otters in Friesland werd een groot succes, want de populatie heeft zich in een paar decennia uitgebreid tot wel bijna 500 stuks.

Goede waterkwaliteit en dus ook visrijk water is de perfecte habitat voor de otter.

Er is door verschillende werkgroepen met medewerking van gemeentes en natuurorganisaties veel gedaan om met tunnels onder de wegen verbindingen te maken met andere waterrijke gebieden, waar de otters verder in kunnen leven, paren en hun jongen groot brengen.

Natuurlijk zal de sportvisser zeggen dat de vispopulatie kleiner wordt, maar het voedsel van de otter bestaat ook uit kleine amfibieën, de woelrat en ook de snel in opmars komende rivierkreeften.

De wolf

Maar ook enkele soorten hebben ons land weer zelf ontdekt en zichzelf geherintroduceerd, zoals de wolf die in 2015 vanuit Duitsland via Groningen naar Nederland is gewandeld en nu al bijna voorgoed hier zijn territorium heeft.

Toen de wolf ons kleine landje kwam bezoeken werd dit meteen een onderwerp

van discussie in krant en t.v. Zijn we niet een te klein land voor dit groot roofdier en is de wolf een gevaar voor de mens en hoe gaan we onze eigen dieren beschermen tegen de wolf? Natuurmonumenten heet de wolf van harte welkom en zegt dat de wolf zich aanpast op het voedsel-

aanbod in de regio. Maar de wolf maakt geen onderscheidt tussen wild dier en ons vertrouwde heideschaap.

Als een wolf een schaap dood en het dan zou opeten kan de herder er misschien enigszins mee leven, maar waarom doodt de wolf meerdere schapen en laat deze dan aangevreten liggen???

Volgens een gedragsbioloog vindt de wolf dat leuk en is het een soort van spelen door achter schapen aan te hollen en te bijten. Ze doen dit al van jongs af aan. Volgens de bioloog vertoont de kat hetzelfde gedrag door te spelen meteen klein voorwerp en de hond zal steeds achter een weggegooide bal of stok aanrennen. Voor beide heeft dit gedrag geen voedingswaarde, maar ze vertonen wel het bijtgedrag, zoals ook de wolf zal doen.

Omdat bijna alle natuurorganisaties mee eens zijn dat de wolf een verrijking is voor ons Nederlands landschap, zal de herder zich moet aanpassen en beschermende maatregelen moeten nemen tegen de aanvallen van de wolven. Conclusie: We zullen hun gedrag moeten leren accepteren en ons aanpassen. Echter hun gedrag is niet onbegrensd in ons kleine drukke landje. Met een beetje bijsturen en waar nodig de toegang verhinderen moet samenleven toch wel mogelijk zijn.

Harrie Hegge

VARENS (Filices)

De Nederlandse varens behoren tot de familie Polypodiaceae, behalve de koningsvaren (Osmundaceae), maanvaren en addertong (Ophioglossaceae).

Varens houden van een vochtige standplaats en een hoge luchtvochtigheid, vandaar dat zij dikwijls groeien aan slootkanten en onder bomen.

Bij de varens worden de sporen gevormd in zeer kleine sporendoosjes, in groepen of hoopjes van een meestal bruine kleur aan de achterzijde van de bladeren, vaak gedeeltelijk overdekt door een dekseltje of door de omgekrulde bladrand. In de regel dragen niet alle bladeren sporenhoopjes, en dan verschillen somtijds deze onvruchtbare bladeren duidelijk van de vruchtbare, maar veelal is er geen of bijna geen verschil in vorm te zien.

Een varen kan wel meer dan een miljoen sporen bezitten. In jeugdige toestand zijn de bladeren aan de top opgerold.

Deze komen als vraagtekens uit de grond met de krul naar binnen gekeerd om zich tegen koude en nachtvorst te beschermen. De eigenlijke stengel is als wortelstok geheel of grotendeels in de grond verborgen.

Bij de tropische “boomvarens” komen vaak grote stammen voor zoals bij bomen.

Alle varens zijn overblijvende planten. Uit de sporen groeit eerst een klein plantje (de voorkiem). Vele soorten worden gekweekt vanwege hun sierlijk blad. Men kan de varens ook vermeerderen door hun wortelstokken te scheuren. De watervarens zijn een onderklasse van de varens. Hiertoe behoren de vlotvaren, de pilvaren en kroosvaren. Deze laatste niet te verwarren met kroos op de sloten.

De veren van de mannetjes-varen ontspringen met de voorzijde naar elkaar toegekeerd uit een korte dikke wortelstok en de veren zijn zowel onderaan, als bovenaan smaller dan in het midden. Geen naaldjes aan de randen van de slippen (naaldvaren) .

De bladsteel is meer dan een vinger lang, de gehele veer is 60cm tot 1meter lang en komt algemeen voor in bossen en slootkanten.

De dikke wortelstok wordt in de geneeskunde gebruikt voor het afdrijven van lintwormen en wordt daarvoor ook gekweekt.

Bij de koningsvaren steekt de wortelstok dikwijls een paar dm boven de grond. Hij bezit grote forse veren die op vochtige plaatsen wel 2m meter hoog kunnen worden. Zijn sporen komen als een pluim uit het midden van de plant. Varens zijn eetbaar, maar hebben het nadeel dat ze vitamine B afbreken in ons lichaam.

Andere varens:

stekelvaren, beukvaren blaasvaren, niervaren, muurvaren, stippelvaren, moerasvaren, wijfjesvaren, dubbelloofvaren, eikvaren, adelaarsvaren, venushaar, tongvaren, addertong, schubvaren, maanvaren, struisvaren, bolletjesvaren en steenbreekvaren.

Heeft men een kamerplant als varen dan mag deze niet in de zon staan en kan men deze regelmatig besproeien. **Toon van Seggelen**

DE BELEVINGSTUIN

Het waterige verslag van vorige keer krijgt een vervolg. De regen plensde vrolijk verder en weer een aantal keren stond de tuin blank. Het gras kon niet gemaaid worden en de actie 'Maai mei niet' werd hier volop in praktijk gebracht. Tot onze verbazing verschenen er honderden rapunzelklokjes. Helaas kwam de gemeentelijke

grasmaaier net, voordat het eerste klokje zou gaan bloeien.

En toen kon de tuinploeg gaan hooien, zo lang was het gras intussen geworden.

Er is behoorlijk wat schade aan de planten door het water. Veel vlinderstruiken, hortensia's, taxus, allerlei soorten kruiden (behalve munt!) en dahlia's zijn dood, bijna dood of verrot. De proeftuin ziet er mistroostig uit: vallende blaadjes, weinig of geen vruchten en dode struiken.

Natuurlijk is er ook goed nieuws: de tuin aan de bosrand, tenminste het westelijke deel en de west tuin liggen wat hoger en profiteerden van het water.

Ook de wilde bloemenranden staan er fleurig bij. Voor de tuinders waren er een aantal vrije dagen omdat er niet gewerkt kon worden, dat is ook wel eens fijn. De poel was goed gevuld zodat de kinderen met slootjes dag konden vissen. Jammer alleen dat er nog steeds geen onderhoud is gedaan. Er is weinig of niets meer van de poel te zien, alles is dichtgegroeid. Het wachten is op de groendienst van de gemeente.

Plannen zijn er weer volop. We hopen dat we de opgeschoonde poel zo kunnen inrichten dat kinderen hier altijd op zoek kunnen naar waterdieren of waterplanten. We gaan de tuin zo inrichten dat we bij volgende overstromingen geen verlies van planten meer krijgen.

We bedenken meer leuke dingen voor het blote-voeten-pad. We gaan door met de strijd tegen het onvermoeibare kweekgras. Altijd is het gezellig op vrijdagmorgen in de tuin en daarna bij de lekkere koffie die Elly voor ons zet. Ook zin in de gezonde bezigheid die tuinieren heet?

Iedereen is welkom! **Nel Meulman**

SLOOTJESDAG

30 juni is er weer de jaarlijkse slootjesdag. Tijdens deze activiteit kunnen kinderen samen met (groot)ouders gaan ontdekken hoeveel en wat voor leven er eigenlijk in het water van een sloot kan zitten. Deze dag wordt georganiseerd in de IVN-Belevingstuin

Naast de sloot staan tafels met bakken, lopen en zoekkaarten, waar de kinderen samen met de IVN-gidsen kunnen opzoeken wat voor diertjes het zijn, die zij opgevist hebben.

En het zijn er veel. Van heel klein tot de grote larf van de watertor.

De kinderen vinden o.a. de Poelslak.

Maar ook muggenlarven, watervlooien, de Schaatsenrijder en veel waterkevers.

Het is een leerzame ochtend, maar zeker zo belangrijk is het plezier en het enthousiasme, waarmee de kinderen aan de slag zijn gegaan.

Na een uur of twee gaan de kinderen met een zoekkaart, kleurplaat en button weer naar het volgende en kunnen de gidsen gaan opruimen en terugkijken op een geslaagde, goed bezochte en droge Sloopjesdag!

Monique van de Konijnenburg

MAAI MEI NIET!

Na het Verenigd Koninkrijk volgde België en nu zijn de Nederlandse grasmatten aan de beurt om in bloei te zetten. Dat is keihard nodig, want -het zal je niet ontgaan zijn- het gaat niet goed met de bijen, hommels, vlinders en andere insecten in Nederland. Zij eten geen gras, maar bloemen! En daar is een groot tekort aan.

Bloemen houden van beestjes en andersom. Ze houden elkaar in leven. De natuur zit best wel logisch in elkaar. Een strak gazon is eigenlijk niet meer dan een groene

woestijn.

Met MaaiMeiNiet brengen we daar verandering in.

Het is de bedoeling in de maand mei, niet je gazon of een gedeelte daarvan te maaien. Door 1 m² bloemen te tellen van je bloemrijke gazon kan je de zogenaamde "nectarzone" berekenen. Ontdek hoeveel bijen jouw gazon voedt! Dit doe je vanaf 22 mei t/m 9 juni.

Aldus te lezen op de website www.maaimeinietnederland.nl

De Bijen Educatie Stichting Nederland telt de nectarcores op van elke plant, die jij telt in je ene vierkante meter lang gras.

Dat resultaat vermenigvuldigen ze met het aantal vierkante meters dat je hebt laten groeien en bloeien. Zo weet je hoeveel nectar jouw niet-gemaaide gazon per dag produceert voor bijen, vlinders en andere bestuivers.

Aangezien we toch op vakantie waren en onze grasmat niet werd gemaaid, konden wij mooi meedoen met MaaiMeiNiet!

Thuis gekomen van de vakantie zag de tuin er weelderig groen uit. Dat was genieten. Door de MaaiMeiNiet manier van tuinieren aan te pakken, zou onze saaie grasmat dus omgetoverd worden tot een weelderige bloemenzee. Bloemen waar de bijen, vlinders en insecten van profiteren.

Maar na een inspectie rondje, zag ik toch ook wel, dat niet alles zo groeide, zoals ik het bedacht had. Met name het grasveld leek niet meer op een mooi gazon. De (on)kruiden hadden zich al aardig verspreid. Maar van een weelderige bloemenzee, was geen sprake!

Ik ben wat foto's gaan nemen om op te zoeken wat de namen waren van de (on)kruiden. Ik vond o.a. de witte Klaver en kleine Klaver, de zachte Ooievaarsbek, de Paardenbloem, wat uitgezaaide Viooltjes, het gewone Biggenkruid, Jakobskruid, het kleine Vogelpootje, de Veldereprijs, de glanzige Hoornbloem, het Madeliefje, de Canadese Fijnstraal. Mooie namen, mooie (kleine) bloemetjes.

Om wat meer informatie te krijgen over deze plantjes, ging ik op zoek bij de site van www.maaimeinietnederland.nl en www.floravannederland.nl

Als je dan bijvoorbeeld de Veldereprijs opzoekt of de zachte Ooievaarsbek, dan zie hoe mooi deze planten eigenlijk wel zijn. De opbouw, de bloem, de kleur.

Op deze site www.floravannederland.nl vind je veel duidelijke, mooie en eenvoudig te vinden informatie over allerlei planten!

Terug naar Maaï Mei Niet.

Je gazon verandert in een grasveld met allerlei planten. Veel van deze wilde planten vormen rozetten of hebben stengels die kruipen over de grond en uit deze stengels groeien weer wortels.

En als de Canadese Fijnstraal zijn kans krijgt, dan ben ik niet meer blij!

Dus de grasmat, met zijn (on)kruiden wordt gemaaid, de kantjes worden afgestoken en de voortuin ziet er weer netjes uit.

De achtertuin echter, waar ook een flinke grasmat ligt, hebben we met rust gelaten. Slechts een enkel paadje naar het terras, de border en de vijver wordt gemaaid. Nog steeds geen weelderige bloemenzee in het gazon, wel wuivende grasaren met o.a. Witte en kleine klaver, Madeliefjes en het Vogelpootje.

Misschien volgend jaar en dan ook zelf wat weidebloemen zaaien!

De telweek van de 1 m² met rustgelaten grasmat is van 3-9 juni. Dan zal ik mijn gegevens via het onlineformulier indienen. De bloemetjes tussen het gras zijn dan wel niet groot, maar de hommels, bij en misschien de vlinder zullen ze wel weten te vinden.

Monique van de Konijnenburg

BLIJ MET ZEVENBLAD IN JE TUIN???

Op zondagmiddag 26 mei, in de natuurtuin van het IVN in Weert, maakten we een rondwandeling met de gids en leerden we over de eetbare wilde planten in de natuur.

Er is veel eetbaars in de natuur maar pas op dat je niet het giftige broertje plukt, dus je moet wel 100% zeker zijn! Pluk ook niet te dicht langs het pad want daar kan zomaar Bruno z'n plasje tegen gedaan hebben...

Blij met Zevenblad in je tuin?

Jazeker, want je kunt er heerlijke pesto van maken of een stampotje, zoals met andijvie, en het zit ook nog eens boordevol vitaminen en smaak. Dat wisten vroeger de Romeinen ook al, die plantten dit in de tijd dat ze hier op veldtocht waren, dan hadden ze goed gezond eten bij de hand. ("rare jongens die Romeinen" zou Obelix zeggen, maar wel slim dus).

Waarom kruidnagel kopen als je nagelkruid kunt plukken, het geeft dezelfde smaak.

In vroeger tijd, toen specerijen nog kostbaar waren, gebruikte slimme koks dit kruid en staken het geld, bedoeld voor de koop van kruidnagel in hun eigen zak, niemand die het verschil proefde!

Zo waren er meer leuke weetjes tijdens de rondgang in de mooie natuurtuin.

Daarna was het tijd om kok Jaap Tak er de pesto van te zien maken. Hij vertelde met humor en hulp van een mini kok, waarna we mochten proeven en ook nog een potje heksenpesto en verschillende recepten voor thuis meekregen. **Ans Rebel**

MEER NATUUREDUCATIE

Expositie "Irritant maar interessant" De tentoonstelling is voor iedereen te bezoeken op de zondagmiddag van 14:00 tot 17:00 uur in de Paardestal in de kasteeltuin van Kasteel Geldrop. <https://www.ivn.nl/afdeling/geldrop>

OF DE NIEUWE TENTOONSTELLING in het NMC Weert

Er is een tentoonstelling samengesteld van de in het Weerterland aanwezige lappendeken aan natuurlandschappen. <https://nmcweert.nl/tentoonstelling>

IVN HEIDEWANDELING 18 Augustus

Op zondag 18 augustus om 10.00 uur start een mooie heidewandeling vanaf de Dubbele poal, einde Bergbosweg in Budel. Vanaf het startpunt wandelen we naar de Groote heide waar de struikheide dan volop in bloei staat. Een belangrijke plant voor tal van insecten zoals bijen, vliegen, wespen en vlinders. En veel van deze graafbijen en graafwespen nestelen op zandpaden langs de heide en hebben daar Bed & Breakfast bij de hand. Dat gaan we allemaal aanschouwen. En we gaan op zoek naar de heivlinder het vlaggenschip van de heide waar het niet meer zo goed mee gaat. Vooral door de weersextremen waaronder droogte is het moeilijk om goed voedsel te vinden.

Dat geldt zeker voor de rupsen van de heivlinder die afhankelijk is van schapengras en buntgras. Maar toch hebben we een goede kans deze heivlinder aan te treffen.

En in het Jaar van de veldkrekel en het Jaar van de wesp letten we extra op deze kleine beestjes.

Verder genieten we van dit prachtige bloeiende landschap en hopen we ook mooie heidevogels als roodborsttapuit en geelgors te zien of te horen. De wandeling is ruim 3 kilometer en duurt ongeveer twee uur. Tot 18 augustus,
Wiel Zentjens

Op 27 oktober staat er een herfstwandeling gepland in de Vloeten.

Wandelwerkgroep IVN Cranendonck

Info: Wiel Zentjens, w.zentjens@chello.nl

DANK, voor al jullie enthousiaste verhalen! Fijne vakantie allemaal.

Voor de Craenkoerier van december inzending kopij: Uiterlijk 22 november

Inleveradres: moniquevdko@hotmail.com

Beleef de natuur met IVN en word lid

Vind jij ook dat natuur onderdeel van ons dagelijks leven zou moeten zijn?
Voor €25 per jaar steun je het werk van IVN.

Voordelen op een rij:

- 3x per jaar het afdelingsblad De Craenkoerier
- 4x per jaar het tijdschrift Mens en Natuur
- Gratis of met korting deelnemen aan activiteiten en cursussen
- 10% korting in de IVN Webwinkel (m.u.v. boeken)

Voor- en achternaam

Straat + huisnummer

Postcode

Woonplaats

Telefoonnummer

Geboortedatum

E-mail

Hierbij machtig ik IVN tot wederopzegging naastgenoemd
bedrag jaarlijks van mijn rekening af te schrijven:
Voor meer informatie clasinadewit@live.nl

☐ €25 volledig lidmaatschap

☐ €12 jeugdlid tot 12 jaar

☐ €12 huisgenoot lid

IBAN

Datum

Op naam van

Handtekening

☐ Ik ontvang graag vrijblijvend informatie over vrijwilliger worden bij IVN.

Mail deze inschrijfkkaart naar: IVN afd. Cranendonck clasinadewit@live.nl óf
stuur deze inschrijfkkaart naar IBN afd. Cranendonck Kerkstraat 3 6026 RT Maarheeze

Indien onbestelbaar graag retour aan:

IVN-afdeling Cranendonck
p/a Sterkselseweg 32
6026 EB MAARHEEZE